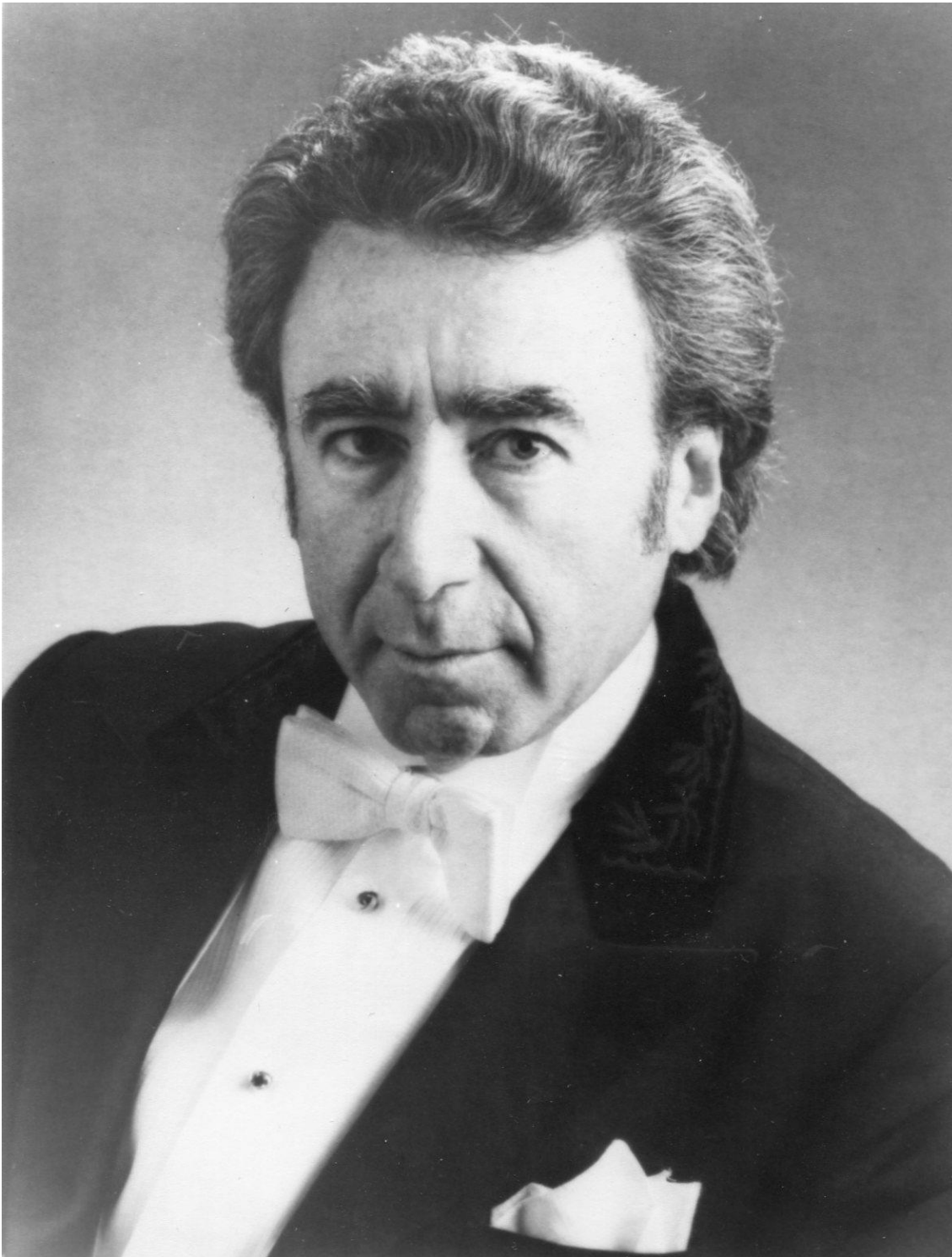

Sergiu Comissiona 1983-1989

Sergiu Comissiona (1928-2005), de in Boekarest geboren Roemeens/Amerikaanse dirigent, werd per 1 september 1983 chef-dirigent van het RFO. Voordien had hij ervaring opgedaan bij de Roemeense Nationale Opera en vanaf 1959 met orkesten in Haifa, Göteborg, Houston en Baltimore. Zijn benoeming in Hilversum dankte hij aan spectaculaire uitvoeringen met het RFO in 1981 van de opera *Pique Dame* van Tsjaikovski en Mahlers *Symfonie nr. 6* in Muziekcentrum Vredenburg. Comissiona was naar Nederland gekomen in de hoop, in Europa te kunnen schitteren met concerten, tv-producties en tournees. Door diverse omstandigheden kwamen zijn verwachtingen niet volledig uit. Hij was verbaasd over ons omroepbestel, waarin - anders dan elders in de wereld - het beleid van de klassieke muzieksector bepaald werd door een onsamenhangende verzameling van opdrachtgevers en niet door de

uitvoerenden, een probleem waar ook Hans Vonk mee te kampen had. Wel boekte Comissiona succes met het RFO in Utrecht en Amsterdam met uitvoeringen van symfonieën van Mahler, *Eine Alpensinfonie*, de *Gurrelieder* en de opera's *Thaïs* van Massenet, *Mefistofele* van Boito en *Suor Angelica* van Puccini.

Eurovisie

De NOS bracht in 1985 een lp uit van het RFO met Comissiona: *Vetrata di chiesa* en op de andere kant *Metamorphosion modi XII*, beide van Ottorino Respighi. Voor tournees bood de financiële positie van de omroep sinds de bezuinigingen van 1984 echter weinig ruimte: slechts twee concerten in januari 1986 in Leverkusen en Duisburg. Ook grote Eurovisie-uitzendingen bleven uit, totdat de NOS in 1988 van de EBU de organisatie toegewezen kreeg van het 4e Concours Young Musician of the Year. Een week lang was de begeleiding van de jeugdige talenten in handen van Comissiona en het RFO. De finale werd in bijna heel Europa uitgezonden. Winnaar werd de 13-jarige Julian Rachlin met het *Vioolconcert nr. 2* van Wieniawski. De eveneens 13-jarige violist Nikolaj Znaider en de 18-jarige Wibi Soerjadi vielen nog buiten de prijzen, maar Nikolaj won 9 jaar later in Brussel het Koningin Elisabeth Concours, en Wibi bereikte alsnog een grote populariteit in Nederland.

Elegant

Comissiona was met zijn elegante dirigeerstijl in romantisch repertoire op zijn best. In zijn manier van dirigeren kopieerde hij zijn vriend Leonard Bernstein. Met het moderne en eigentijdse repertoire, een belangrijke taak van het RFO, had hij minder affiniteit, en bovendien bleek voor snelle maatwisselingen zijn slagtechniek niet exact genoeg. In programma's van de Matinee was hij daardoor moeilijk te plaatsen. Toen in 1987 de verlenging van Comissiona's contract ter sprake kwam, verklaarde hij slechts te willen blijven, indien het orkest daarmee zou instemmen. Het RFO oordeelde: wel handhaven als gastdirigent met een bij hem passend repertoire, maar niet meer als chef. Hij accepteerde dit zonder wrok en prees het orkest om zijn openheid, die paste bij de natuurlijke wijze van musiceren. Op 20 mei 1989 nam Comissiona in Amsterdam afscheid met een mooi programma: *Walzerfolge nr. 1 aus 'Der Rosenkavalier'*, de *Symphonie fantastique* en Mendelssohns *Concert voor viool en orkest* met Julian Rachlin als zijn favoriete solist. Comissiona dirigeerde het RFO in 72 producties.